

Eksamensoppgaver og eksamenssvar fra NOR1420 Norsk for elever i vgo med kort botid i Norge, vg3 studieforbereende program/NOR1422 Norsk for elever i vgo med kort botid i Norge, vg3 påbygging til generell studiekompetanse, vår 2025

Oppgave 1

Alle skal svare på denne oppgaven.

Tekst: — Annonse på Tinders hjemmeside

Les teksten og svar på spørsmålene. Du skal svare med egne ord og skrive fullstendige setninger.

Vi anbefaler at du til sammen skriver mellom 200 og 300 ord.

- a) Hvilket budskap har Tinder i annonsen?
- b) Forklar hvordan appellformen etos er brukt i annonsen. Vis til eksempler i annonsen når du forklarer.
- c) Forklar hvordan appellformen patos er brukt i annonsen. Vis til eksempler i annonsen når du forklarer.

Svaret ditt blir vurdert på følgende områder:

- om du viser at du forstår teksten
- om du viser fagkunnskap og bruker relevant fagspråk
- om du viser til eksempler
- om du følger sentrale regler for grammatikk og rettskriving

Forslag til oppgaver for å avkode oppgaven og elevsvaret:

1. Les oppgaveinstruksjonen til oppgave 1 og diskuter i grupper/plenum hva man skal gjøre i denne oppgaven.
2. Les tekstvedlegget og diskuter i grupper/plenum hva teksten handler om.
3. Diskuter hva som er budskapet i annonsen.
4. Marker i tekstvedlegget hvordan etos og patos er brukt i annonsen. Diskuter deretter i grupper/plenum hvordan etos og patos er brukt i annonsen.

5. Les elevsvaret

- a. Les og diskuter i gruppe/plenum elevsvaret.
- b. Strek under fagspråk i elevsvaret.
- c. Marker i elevsvaret der det er brukt sitater og/eller eksempler fra tekstvedlegget.
- d. Diskuter i grupper/plenum om eleven har svart på alle deler av oppgaven (fagspråk, eksempler)
- e. Marker i elevsvaret eksempler på godt språk og/eller eksempler på at språket er uklart.
- f. Diskuter i grupper/plenum eksempler på godt språk/uklart språk i elevsvaret.

Oppgave 1 – elevsvar:

a) Budskapet i Tinder forbrukerreklame er at Tinder er «verdens beste» (Tinder, 2024) dating-appen, som kan fullføre ønsker til alle gruppene, enten at «du jakter på kjærlighet», eller «ønsker ikke noe forhold» (Tinder, 2024) og målgruppen må laste den ned. Tinder promoterer ideen at Tinder er universelle dating-appen, som kan hjelpe alle grupper, uansett om de vil finne forhold, eller venner.

b) I annonsen til Tinder finner vi alle appellformene. For eksempel etos, som ble brukt for å styrke troverdighet til avsenderen. «Med Tinder, som er verdens mest populære gratis dating-app» (Tinder, 2024) denne setningen formidler til mottakeren at Tinder er ikke noen som helst appen, men verdens mest populære dating-appen. Den samme ideen formidles nærmer slutten av annonsen: «...det er den mest allsidige dating-appen av alle...» (Tinder, 2024).

Begge de etos argumentene er basert på fakta at Tinder er den mest kjente appen i sin kategori. Det styrker endelig etos hos mottakeren etter annonsen og øker sjanser for at seerne skal laste ned appen.

c) I annonsen ble vidt brukt patos appellformene også. Det er vidt pronomen bruk som formidler felleskaps- og eksklusivitetsargumentene i annonsen: «la oss», «alle dere single», «har du millioner av andre single», «virkelig noe for alle», «ønsker du deg et forhold» (Tinder, 2024). Annonsen er sterkt basert på patosappeller og særlig eksklusivitetsargumenter, som styrker følelse av eksklusivitet og ideen om at appen er det, som seeren trengt hele tiden. Det styrker ikke minst interesse for appen og selv om appen kan være ikke like godt, som mottakeren kan forvente, blir målet til forbrukerklame oppnådd, fordi en person har lastet ned appen og har opprettet seg en konto, altså ble til en kunde.

Kilde: Tinder, Høyresveip. Tinder.com. Hentet 28.november 2024 fra <https://tinder.com/>

Kommentarer fra sensor:

1a: Budskapet i annonsen kommer tydelig fram ved hjelp av gode eksempler fra tekstvedlegget, og i den siste setningen formulerer kandidaten budskapet selvstendig og presist.

1b: Kandidaten trekker fram to eksempler på etos. Eksemplene er gode, men kunne vært forklart mer selvstendig.

1c: Eksemplene på patos er relevante og viser god bredde, men det kunne kommet enda tydeligere fram hvilke eksempler som viser felleskapsargumenter og hvilke som viser eksklusivitetsargumenter. Påstanden om at annonsen er sterkt basert på eksklusivitetsargumenter må begrunnes bedre.

Språket har noen svakheter, særlig i oppgave 1c, men kommuniserer stort sett godt.

Kandidaten svarer relevant og presist på spørsmålene og viser svært god forståelse av budskapet i annonsen. Eksempelene er stort sett relevante, og svarene er stort sett formulert på en selvstendig måte. Kandidaten bruker relevant faglig kunnskap.

Oppgave 2B

Tekster:

- «To tunger» av Inger Hagerup (1958)
- «Hva skal man si?» av Gro Dahle (2001)

Sammenlign de to tekstene. Skriv om både form og innhold.

Vi anbefaler at du skriver mellom 200 og 400 ord. Du skal skrive en sammenhengende tekst.

Svaret ditt blir vurdert på følgende områder:

- om du viser til relevante eksempler fra tekstene
- om du viser fagkunnskap og bruker relevant fagspråk
- om teksten din har god sammenheng og struktur
- om du følger sentrale regler for grammatikk og rettskriving

Forslag til oppgaver for å avkode oppgaven og elevsvaret:

1. Les oppgaveinstruksen til oppgave 2 og diskuter hva man skal gjøre i denne oppgaven.
2. Les tekstvedleggene og diskuter i grupper/plenum hva tekstene handler om (*Innhold = motiv og tema*)
3. Marker noen virkemidler i tekstene.

4. Diskuter i grupper/plenum formen i tekstene (komposisjon og virkemidler).
5. Sammenlign form og innhold i de to tekstene – hva er likt, og hva er ulikt?

6. Les elevsvaret

- a. Marker deler av elevsvaret som sammenligner form i de to tekstene
- b. Marker deler av elevsvaret som sammenligner innholdet i de to tekstene
- c. Strek under bruk av relevant fagspråk i elevsvaret
- d. Strek under bruk av sitater/eksempler fra tekstene
- e. Diskuter i grupper/plenum om eleven har svart på alle deler av oppgaven (fagspråk, eksempler)
- f. Diskuter hvordan elevsvaret er strukturert. Er det andre måter man kan strukturere svaret på i denne oppgaven?
- g. Marker i elevsvaret eksempler på godt språk og/eller eksempler på at språket er uklart.
- h. Diskuter i grupper/plenum eksempler på godt språk/uklart språk i elevsvaret.

Oppgave 2B – elevsvar:

Diktet «To tunger» er en fortelling om lyriske-jeget sin kjærlighet til en ukjent person. Motivet i diktet er beskrivelse av sterke kjærlighetsfølelser som vi tydelig ser i denne strofen: «jeg elsker deg bestandig» (Hagerup, 1958), men videre viser forfatteren at diktet handler om mer komplekse følelser og en tragisk historie. Strofene «og jeg blir aldri din» og «Hør på det likevel Blir hos meg og gå fra meg» (Hagerup, 1958) peker på en tragisk bakgrunn i diktet.

Temaer i diktet er kjærlighet og sterke følelser. Forfatteren bruker tallet «to» som et symbol på kjærlighet mellom to mennesker, som forandrer det lyriske-

jeget med metaforisk og modernistisk-stilisert «dabling» av kroppsdelar: «To tunger har mitt hjerte To viljer har mitt sinn», «fikk livet dobbelt form» (Hagerup, 1958). Diktet har personal fortelling, som hjelper å forstå hva det lyriske-jeget føler.

Teksten «Hva skal man si?» er en tekst om hvor spesiell, men av og til uvarig, kan være kjærlighet. Motivet i teksten er det lyriske-jeget som forteller om hvor glad i og hvor sint lyriske-jeget kan være på sin kjæreste. Tema i teksten er kjærlighet og komplekse følelser. Forfatteren bruker ordinære hverdagseksempelen for å vise med enkelt kontekst at kjærlighet kan forandres til sinnet, men ekte kjærlighet seirer til slutt: «Men hvis jeg er trist, da er jeg bare trist i deg og på deg...», «Jeg bare tøysa, sier jeg og slår armene om deg» (Dahle, 2001). Teksten er skrevet med personal fortelling, som hjelper å forstå dybde av følelser til lyriske-jeg. Kjærlighet i teksten blir sammenlignet med enkelte ting: «Like glad i deg som i fersk brød med leverpostei». For å vise hvor vanskelig det kan være å «måle» kjærlighet bruker forfatteren overdrivelse sammen med retoriske spørsmål i eksemplene: «Hva vil du si? [...] Skal jeg si fem liter glad i, for så mye blod har jeg i kroppen» (Dahle, 2001).

Begge tekstene har temaer som kjærlighet og sterke følelser, men i diktet «To tunger» bruker forfatteren mer metaforisk og symbolsk synet på kjærlighet, mens i teksten «Hva skal jeg si?» ser vi på mer enkelt, men fremdeles ganske interessant, måte å vise kjærlighet i ordinære hverdager og sammenligne den med vanlige ting. Begge tekster har personal fortelling med lyriske-jeget, som er hovedkarakteren og opplever alle de følelsene. «To tunger» har dypere motivet, som peker på tragisk bakgrunn av diktet, mens «Hva skal man si?» har enkelt men realistisk representasjon av kjærlighet.

Kilder:

Hagerup, I. (1958). Strofe med vinden. Aschehoug.

Dahle, G. (2001). Loop: en loggbok. Cappelen

Kommentarer fra sensor til oppgave 2B:

Teksten mangler en tydelig innledning og begynner rett på analysen av det ene diktet. Ellers er strukturen ryddig med tydelig avgrensede avsnitt og gode temasetninger i starten av hvert avsnitt. Med unntak av den manglende innledningen er strukturen hensiktsmessig, og svaret har god tematisk sammenheng.

Kandidaten viser god fagkunnskap og bruker et dekkende fagspråk i analysen av form og innhold i de to diktene. Eksemplene fra diktene er relevante. Sammenligningen av diktene kommer tydelig fram i avslutningen og fungerer her godt som en oppsummering av analysen som er gjort i hoveddelen.

Forståelsen av tematikken i diktet «To tunger» er noe svak. Kandidaten skriver at tallet to blir brukt som et symbol på kjærlighet mellom to mennesker, og begrunner det med blant annet disse eksemplene: «To tunger har mitt hjerte» og «To viljer har mitt sinn». Ellers er forståelsen av andre deler av diktet god, og tolkningen blir begrunnet med relevante eksempler. Forståelsen av teksten «Hva skal man si?» er svært god.

Språket er variert med et stort sett godt ordforråd og varierte setningskonstruksjoner. Enkelte feil på ordnivå svekker kommunikasjonen noe, men generelt sett kommuniserer svaret godt. Det er noen svakheter i syntaks og bestemt/ubestemt form, men dette er ikke gjennomgående. God føring av eksempler og kilder.

Oppgave 3B

Tekst: — «Hjertesukket», utdrag fra artikkel i Klassekampen (2024)

I artikkelen står det «Nå er det ut med ordene, inn med hjertene».

Skriv en tekst der du reflekterer over hvordan ny teknologi på ulike måter har påvirket hvordan vi kommuniserer med hverandre. Skriv om både positive og negative sider. Du kan bruke egne erfaringer og fagkunnskap om språkendringer.

Vi anbefaler at du skriver mellom 400 og 800 ord.

Svaret ditt blir vurdert på følgende områder:

- om du reflekterer på en relevant og selvstendig måte
- om svaret ditt har god struktur og tematisk sammenheng
- om du har god språkføring og følger sentrale regler for grammatikk og rettskriving

Forslag til oppgaver for å avkode oppgaven og elevsvaret:

1. Les oppgaveinstruksen til oppgave 3B og diskuter hva man skal gjøre i denne oppgaven.
2. Les tekstvedlegget og diskuter i grupper/plenum hva tekstene handler om
3. **Les elevsvaret**
  - a. Marker deler av elevsvaret der eleven reflekterer over positive sider ved bruk av ny teknologi for kommunikasjon.
  - b. Marker deler elevsvaret der eleven reflekterer over negative sider ved bruk av ny teknologi for kommunikasjon.
  - c. Diskuter hvordan elevsvaret er strukturert. Er det god struktur og tematisk sammenheng?
  - d. Marker i elevsvaret eksempler på godt språk og/eller eksempler på at språket er uklart.
  - e. Diskuter i grupper/plenum eksempler på godt språk/uklart språk i elevsvaret.

Oppgave 3B – elevsvar:

De færreste ringer til hverandre

Da jeg var litt yngre, var det vanlig å ringe til noen, ikke sende sms, eller «direct-melding» som det er nå. På den tiden grunnen til det var at mobiltelefonene som folk hadde var på meste parten med knappene, uten de glanse flate skjermene, som vi har nå. Det var ukomfortabelt å skrive melding til noen og i tillegg så var det dyrere enn bare å ringe. I dag har vi alle slags kommunikasjonsmidler hvor som helst og når som helst, rundt hele jordkloden har vi mobildekning, men hvilke konsekvenser medfører ubegrenset kommunikasjon og nye teknologier, som vi kan ikke fremstille livet vårt uten?

«Hjertene ble strødd rundt, ikke bare mellom kjærester» (Tollersrud, 2024) fenomen av emojis er et eksempel hvordan menneskehet kan trekke seg tilbake i forhold til kommunikasjonsmåter og ta opp veldig gamle konseptet, som finner nye meninger i de nye tider. Emoji er små malinger av forskjellige ting, som hjerte, smil, eller fly, som alle har noen gang brukt, eller bruker konstant, i sine meldinger til kollegaer, eller klassekamerater, eller som ble også nevnt i teksten, på Finn.no. Men hvorfor har alle skiftet til emojis?

La oss først gå litt mer inn kommunikasjons historie, eller til å være mer presis, finne de første emojis. Emojis er ikke noe særlig nytt, de første emojis kommer fra langt bak i historie, fra steinalder. Vi kan finne de for eksempel i Lascaux-hulen i Frankerrike (snl, 2025) der finne en av de mest kjente steinmalerier, som har ganske mye tilfelles med emojis – begge viser handlingene og forteller historier uten bruk av skriftspråk.

Hvorfor buker vi emojis nå, når vi har utviklet skriftspråk? Det er godt spørsmål, som jeg skal prøve å svare på. Vår moderne verden er full av stress, informasjon og alle slags oppgaver som vi må passe på, fordi deadlines kommer alltid raskere enn du tror. I verden av digitale skjermer har vi mindre tid til å skrive lange setninger som uansett kan ikke gjenspeile følelser av avsenderen til mottakeren. Enkelt og elegant løsning var emojis, som kom fra måter folk prøvde å vise sine emosjoner før, med «ASCII» ansikter: « :3 », « :) » og «<3»

Hva med selve kommunikasjon? Ja, emojis er bare et verktøy, som folk bruker kanskje litt for mye nå, selve problemet er at vi ble lurt om at sending meldinger til hverandre, med forskjellige gule ansikter med morsomme emosjoner på, kan erstatte ekte erfaring fra kommunisering på en ordentlig måte, med å høre stemmen til andre menneske og svare med din egen. Det finnes ingenting bedre, enn å ringe til foreldre og høre deres stemme og få vite at alt går bra med dem.

Problemet at «færreste ringer til hverandre» (Tollersrud, 2024) kommer fra nåtiden, når ting blir på noen måter omvendt og det som var vanlig før – bare å ringe og snakke, er noe som ikke alle har råd til nå. Noen kan være veldig opptatt på jobb og klarer bare å sende meldinger, eller noen synes at det er mer stressende å snakke på telefon, som påpeker på psykologiske nyanser av teknologiske utvikling, at de fleste blir mer ensom og stressende.

Vi må ikke glemme at teknologiselskaper, som Meta (Facebook), eller TikTok ser på oppmerksomheten våres som et kapital og derfor finner nye veier å holde oss engasjert. «Da Facebook i 2017 lanserte muligheten til å reagere på meldinger, fikk emojiene en renessanse» (Tollersrud, 2024) og det er helt sant. Det er umulig å tenke at et liten stund før man kunne ikke «like» noen sin

melding på Instagram, for eksempel. Men vi nytte ikke like mye av denne funksjonen som de selskapene, som holder oss engasjert. Jeg synes at delvis på grunn av det startet prosessen av erstatning av ekte kommunikasjon med den kunstige versjonen, hvor det lille rødt hjertet på slutten av melding betyr ikke så mye for oss lenger, «hjertene ble strødd rundt, ikke bare mellom kjærester eller nære venner» (Tollersrud, 2024), og de latt emojiene har erstattet ekte rungende latt med venner ved bålet.

For å oppsummere, så synes jeg at det er viktig å huske at til tross av alle nye måter å kommunisere og uttrykke sine emosjoner med de lille emoji ikoner på tastatur i smartfonene våre, kan de aldri erstatte en varm samtale med noen fra familien din, eller med vennene dine, som du pleide å gå ut med nesten hverdag da du var yngre. Det er fint å sende en liten melding når du kan ikke svare på telefonanrop akkurat nå, det er fint å sende vennene dine morsomme meme-videoer på Instagram, men det er enda finere når du kan svare og snakke, med din stemme, med noen som du elsker, eller ringe for å samle alle igjen og ha en menneskelig samtale ved bålet, som før. Vi må huske at vi er mennesker og vi trenger menneskelig kommunikasjon og ikke bare trykke på telefonskjermen. De færreste ringer til hverandre, ikke vær en av dem.

Kilder:

Tollersrud, E. (2024, 8.juni) Hjertesukket. Klassekampen

Solberg, B. (2025, 22.februar) Lascaux-hulen. SNL.no. <https://snl.no/Lascaux-hulen>

Kommentarer fra sensor:

Svaret har en hensiktsmessig struktur. Avsnittene er tydelig inndelt med god tematisk sammenheng og flere steder er det gode overganger mellom avsnittene. Avslutningen har en svært god oppsummering og viser fram den gode bredden i refleksjonene fra hoveddelen.

Kandidaten svarer presist på det oppgaven ber om og holder seg til temaet gjennom hele teksten. Oppgaveinstruksjonen, om hvordan teknologien påvirker måten vi kommuniserer på, går som en rød tråd gjennom hele teksten. Egne erfaringer, kunnskap om emnet og eksempler fra tekstvedlegget blir brukt på en god måte. Positive og negative sider kommer fram underveis i refleksjonene, og er også godt oppsummert i avslutningen. Kildene og sitatene er ført riktig.

Språket trekker ned helhetsinntrykket. Det er flere feil i setningsoppbygging, verbtider og rettskriving som tynger lesningen. Enkelte steder er det brudd i kommunikasjonen.

Samlet sett viser kandidaten god kompetanse til skriftlig eksamen i norsk, og svaret er vurdert til karakteren 4.